

Kommittédirektiv

Genomförande av det nya EU-direktivet om kvaliteten på dricksvatten och om bättre tillgång till dricksvatten för alla i unionen

Beslut vid regeringssammanträde den 16 juli 2020

Sammanfattning

En särskild utredare ges i uppdrag att föreslå hur det kommande EU-direktivet om kvaliteten på dricksvatten och om bättre tillgång till dricksvatten för alla i unionen i sin helhet ska genomföras i svensk rätt.

Utredaren ska bland annat

- kartlägga hur svensk rätt förhåller sig till direktivet,
- utreda om det finns några gränsdragningsproblem när det gäller de unionsrättsliga och nationella regelverk som berör eller ligger nära regleringen i direktivet och analysera hur eventuella överlappningar i regelverken kan hanteras,
- föreslå vilka myndigheter som ska ansvara för de nya frågor som behandlas i direktivet och vilka befogenheter föreslagna myndigheter ska ha,
- bedöma behovet av författningsändringar och andra åtgärder, och
- lämna nödvändiga författningsförslag.

Uppdraget ska redovisas senast den 1 september 2021.

Det nuvarande regelverket om kvaliteten på dricksvatten

Dricksvattenförsörjningen består av en kedja av olika funktioner från tillrinningsområde, vattentäkter, vattenverk till distributionssystem med

ledningsnät, tryckstegringsstationer och vattenreservoarer. Det är många aktörer som är involverade i vattnets väg från vattentäkt till kran. Aktörerna är kommun, huvudman (den som äger en allmän va-anläggning), distributör och producent. Även annan infrastruktur som avloppsledningsnät och elförsörjning är viktiga för försörjningen av dricksvatten. För att skapa förutsättningar för ett säkert dricksvatten är området reglerat ur både miljö- och livsmedelsperspektiv.

Rådets direktiv 98/83/EG av den 3 november 1998 om kvaliteten på dricksvatten (det nuvarande dricksvattendirektivet) reglerar de minimikrav som ställs på kvaliteten på dricksvattnet från tappkran. Direktivet syftar till att skydda människors hälsa från de skadliga effekterna av alla slags föroreningar av dricksvatten genom att säkerställa att vattnet är hälsosamt och rent. Det nuvarande dricksvattendirektivet kompletteras av kommissionens direktiv (EU) 2015/1787 av den 6 oktober 2015 om ändring av bilaga II och III till rådets direktiv om kvaliteten på dricksvatten. I det direktivet finns bestämmelser om förfaranden som baseras på HACCP-principen om faroanalys och kritiska styrpunkter (dvs. Hazard Analysis and Critical Control Point). Bestämmelserna innebär bland annat att när en faroanalys genomförs ska resultaten från övervakningsprogrammen beaktas för vattenförekomster enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG av den 23 oktober 2000 om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på vattenpolitikens område (EU:s ramdirektiv för vatten).

Det nuvarande dricksvattendirektivet och kommissionens direktiv 2015/1787 är genomförda i svensk rätt genom bemyndiganden i livsmedelslagen (2006:804) och livsmedelsförordningen (2006:813) samt i Livsmedelsverkets föreskrifter (SLVFS 2001:30 omtryckt 2017:2) om dricksvatten.

Det nya dricksvattendirektivet

Europaparlamentet och rådet planerar att under hösten 2020 anta ett nytt direktiv om kvaliteten på dricksvatten och om bättre tillgång till dricksvatten för alla i unionen (det nya dricksvattendirektivet). Liksom i det nuvarande dricksvattendirektivet fastställs i det nya direktivet minimikrav för dricksvatten och åtgärder som medlemsstaterna ska vidta för att säkerställa att de kraven uppfylls.

Den rättsliga grunden för direktivet är artikel 192 i fördraget om den Europeiska unionens funktionssätt, vilket innebär att de skyddsåtgärder som antas

enligt artikel 192 inte ska hindra någon medlemsstat från att införa eller att behålla strängare skyddsåtgärder. Sådana åtgärder måste vara förenliga med EU-fördragens bestämmelser. De ska anmälas till kommissionen.

Det nya dricksvattendirektivet skiljer sig från det nuvarande dricksvattendirektivet i flera avseenden. En grundläggande skillnad är att det nya dricksvattendirektivet ställer krav på att det ska införas en riskbaserad metod för vattensäkerhet som omfattar alla faser i vattenproduktionskedjan. Metoden ska utgå från den kunskap som inhämtats och de åtgärder som genomförts inom ramen för EU:s ramdirektiv för vatten och den ska ta större hänsyn till hur klimatförändringarna påverkar vattenresurserna. Metoden ska innefatta en riskbedömning och riskhantering när det gäller avrinningsområdena för uttagspunkterna för dricksvatten och för det försörjningssystem som innefattar uttag, beredning, lagring och distribution av vatten till leveranspunkten som utförs av vattenleverantörerna. Metoden ska också innefatta en riskbedömning av fastighetsinstallationer. I det nuvarande dricksvattendirektivet beaktas förebyggande säkerhetsplanering och riskbaserade inslag endast i begränsad utsträckning. Vidare införs bestämmelser som syftar till att komma till rätta med vattenläckage som orsakats av bland annat underinvestering. En ytterligare skillnad är att direktivet innehåller bestämmelser om material i kontakt med dricksvatten och om beredningskemikalier och filtermaterial.

Närliggande reglering

Bestämmelser som berör eller angränsar till det nya dricksvattendirektivet finns i ett stort antal unionsrättsliga och nationella regelverk. Några exempel på centrala EU-regelverk är EU:s ramdirektiv för vatten, Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/60/EG av den 23 oktober 2007 om bedömning och hantering av översvänningsrisker (översvänningsdirektivet), Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1907/2006 av den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach), inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet, ändring av direktiv 1999/45/EG och upphävande av rådets förordning (EEG) nr 793/93 och kommissionens förordning (EG) nr 1488/94 samt rådets direktiv 76/769/EEG och kommissionens direktiv 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG och 2000/21/EG, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 305/2011 av den 9 mars 2011 om fastställande av harmoniserade villkor för saluföring av byggprodukter och om upphävande

av rådets direktiv 89/106/EG (byggproduktförordningen) samt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 528/2012 av den 22 maj 2012 om tillhandahållande på marknaden och användning av biocidprodukter.

Uppdraget att föreslå hur det nya dricksvattendirektivet ska genomföras i svensk rätt

En särskild utredare ska ta ställning till hur det nya dricksvattendirektivet ska genomföras i svensk rätt.

Utredaren ska bland annat

- kartlägga hur svensk rätt förhåller sig till direktivet,
- utreda om det finns några gränsdragningsproblem när det gäller de unionsrättsliga och nationella regelverk som berör eller angränsar till regleringen i direktivet och analysera hur eventuella överlappningar i regelverken kan hanteras,
- bedöma behovet av författningsändringar och andra åtgärder,
- bedöma på vilken nivå det är lämpligt att direktivets bestämmelser genomförs, i lag, förordning eller i myndighetsföreskrifter, och
- lämna nödvändiga lag- och förordningsförslag i samtliga delar.

Om den nuvarande nationella lagstiftningen i vissa avseenden är mer långtgående än vad som föreskrivs i det nya dricksvattendirektivet ska den nationella nivån bibehållas om dessa längre gående skyddsåtgärder i enlighet med artikel 193 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt bedöms förenliga med EU-fördragets bestämmelser. En utgångspunkt är också att utredaren så långt det är möjligt ska sträva efter att förenkla för aktörerna i dricksvattenkedjan och att den administrativa bördan för de olika aktörerna inte ska öka mer än nödvändigt. Ytterligare en utgångspunkt är att den nuvarande kontrollverksamheten och kontrollorganisationen ska genomgå så få förändringar som möjligt och att vattenleverantörerna ska ges den flexibilitet som är möjlig enligt direktivet.

Uppdraget utgår från den svenska språkversionen av förslaget till nytt dricksvattendirektiv daterat den 24 februari 2020 (rådets dokumentbeteckning 6060/1/20 REV 1). Till följd av utbrottet av sjukdomen covid-19 har språkgranskningen försenats. Utredaren ska därför beakta de synpunkter som lämnas in under granskningen av den svenska språkversionen. Det gäller

särskilt uttryck som har avgörande betydelse för direktivets tillämpningsområde som t.ex. övervakning, kontroll, avrinningsområde, tillrinningsområde, vattentäkt och vattenkälla.

I det följande behandlas några centrala delar i det nya dricksvattendirektivet särskilt.

Vad innebär det utökade syftet om förbättrad tillgång till dricksvatten?

Genom det nya dricksvattendirektivet ska tillgången till dricksvatten förbättras för alla och särskilt för utsatta och marginaliserade grupper. Medlemsstaten ska bestämma vilka grupper som ska omfattas och vilka åtgärder som bör vidtas.

Utredaren ska därför

- bedöma och föreslå vilka åtgärder som är nödvändiga eller lämpliga för att uppfylla syftet om förbättrad tillgång till dricksvatten,
- föreslå vilken statlig myndighet som ska ansvara för frågor om tillgång till dricksvatten, och
- lämna nödvändiga författningsförslag.

Hur ska den riskbaserade metoden för dricksvattensäkerhet genomföras?

En av de väsentligaste förändringarna i det nya dricksvattendirektivet är en övergång till en riskbaserad metod för dricksvattensäkerhet som omfattar hela kedjan från avrinningsområde, uttag, beredning, lagring och distribution av vatten till punkten där värdena ska iakttas. Medlemsstaterna får anpassa genomförandet om det finns särskilda begränsningar till följd av geografiska förhållanden. Medlemsstaterna ska säkerställa en tydlig och lämplig ansvarsfördelning mellan myndigheter och vattenleverantörer när det gäller de bedömningar och kontroller som ska utföras i de olika leden. Den riskbaserade metoden består av tre komponenter.

Den första komponenten handlar om att identifiera de faror som är förknippade med avrinningsområdena för uttagpunkterna. Utifrån de faror och farliga händelser som identifieras ska medlemsstaterna välja ut de parametrar, ämnen eller förorenade ämnen som är relevanta för kontroll. Medlemsstaterna ska utan att det påverkar tillämpningen av EU:s ramdirektiv för vatten säkerställa att avrinningsområdena för uttagpunkterna riskbedöms och

riskhanteras. Resultatet av riskbedömningen ska sedan ligga till grund för vilka åtgärder som ska vidtas.

Nästa komponent innebär att riskbedöma och riskhantera försörjnings-systemet. Vissa vattenleverantörer kan undantas från kravet att utföra riskbedömningen och riskhanteringen. Vattenleverantören ska ha möjlighet att anpassa kontrollen till de huvudsakliga riskerna och vidta de åtgärder som krävs för att hantera de risker som identifieras i försörjningskedjan från uttag, beredning och lagring till distribution av vatten. Denna komponent innehåller även krav på kontroll av material, beredningskemikalier och filtermaterial i kontakt med dricksvatten (se nedan). Vidare ingår en bedömning av de risker som de kan utgöra för människors hälsa genom dricksvattnets kvalitet, med beaktande av risker som härrör från klimatförändringar samt läckor och läckande ledningar. Resultatet av riskbedömningen innebär också att vattenleverantörer kan tillåtas att minska kontrollfrekvensen av parametrar, eller ta bort en parameter från förteckningen över vilka parametrar som ska kontrolleras, detta under förutsättning att behörig myndighet bedömer att det inte äventyrar dricksvattnets kvalitet.

Den tredje komponenten handlar om att bedöma potentiella risker som härrör från fastighetsinstallationer. Bedömningen innehåller en allmän analys av sådana risker och en kontroll som är inriktad på prioriterade lokaler. Vilka de prioriterade lokalerna är ska bestämmas av medlemsstaterna. För att minska riskerna som är förknippade med distribution i alla fastighetsinstallationer ska vissa åtgärder övervägas och relevanta åtgärder vidtas. En sådan åtgärd är att medlemsstaterna ska ta ställning till i vilka situationer komponenter gjorda av bly i fastighetsinstallationer ska bytas ut.

Varje komponent i den riskbaserade metoden för vattensäkerhet innehåller flera olika delar som medlemsstaterna ska säkerställa. De bedömningar som görs inom varje komponent ska ses över regelbundet bland annat för att beakta exempelvis hot från klimatrelaterade extrema väderhändelser, kända förändringar av mänsklig verksamhet i uttagsområdet eller källorienterade incidenter. Metoden förutsätter ett kontinuerligt utbyte av information mellan de behöriga myndigheterna och vattenleverantörerna.

Utredaren ska därför

- ta ställning till hur det kan säkerställas att den riskbaserade metoden med de tre komponenterna införs,

- bedöma om det finns särskilda begränsningar till följd av geografiska förhållanden som kräver att metoden anpassas,
- föreslå vilken myndighet som ska vara ansvarig för respektive komponent,
- föreslå vilka befogenheter respektive myndighet bör ha,
- bedöma i vilken utsträckning de föreslagna myndigheterna bör ha rätt att meddela föreskrifter i syfte att genomföra metoden,
- föreslå hur ansvaret för bedömningar och kontroller ska fördelas mellan utpekade myndigheter och vattenleverantörer,
- föreslå vilken innebörd uttrycket prioriterade lokaler ska ha,
- bedöma om bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) innebär ett tillräckligt skydd och analysera förutsättningarna enligt offentlighets- och sekretesslagen samt säkerhetskyddslagen (2018:585) för utbyte av information mellan olika myndigheter och mellan myndigheter och vattenleverantörer, och
- lämna nödvändiga författningsförslag.

Vilka myndigheter ska ansvara för kontroll av vattenläckage samt av material, beredningskemikalier och filtermaterial i kontakt med livsmedel?

Genom det nya dricksvattendirektivet införs en skyldighet för medlemsstaterna att bedöma vattenläckagenivåerna och se till att dessa sänks om de ligger över ett visst tröselvärde. Skyldigheten gäller vattenleverantörer av en viss storlek. Resultaten ska lämnas till kommissionen inom en viss tid. Kommissionen kommer genom en delegerad akt att bestämma ett tröskelvärde och ett överskridande av tröskelvärdet för läckage kommer att innebära krav på att en handlingsplan upprättas.

Medlemsstaterna ska vidare säkerställa att material som är avsedda att användas i nya installationer uppfyller vissa krav. Detsamma gäller material som används vid reparationer eller ombyggnader i befintliga installationer för uttag, beredning eller distribution av dricksvatten i kontakt med sådant vatten. För att tillämpningen ska bli enhetlig kommer kommissionen att (senast tre respektive fyra år efter att direktivet ha trätt i kraft) anta genomförandeakter för att fastställa minimikraven för hygien avseende utgångsämnen, sammansättningar, beståndsdelar och slutmaterial som används i produkter avsedda att komma i kontakt med dricksvatten. Den artikel som reglerar kommissionens befogenheter att anta genomförandeakter och

delegerande akter är i viss mån otydlig. Det är därför svårt att på förhand utläsa hur systemet som anger specifika minikrav för hygien avseende material i kontakt med dricksvatten ska fungera i praktiken. Det är först när kommissionen har antagit genomförandeakterna och de delegerade akterna som det fullt ut är möjligt att ta ställning till vad som krävs för att medlemsstaterna ska genomföra direktivet i denna del. Direktivet ålägger dock medlemsstaterna att redan när direktivet börjar gälla säkerställa att endast produkter som innehåller slutmaterial som har godkänts i enlighet med direktivet får släppas ut på marknaden.

När det gäller kontrollen av material som kommer i kontakt med dricksvatten ska Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011 (marknadskontrollförordningen) tillämpas på produkter som omfattas av artikel 11.6 i det nya dricksvattendirektivet.

Medlemsstaterna ska även säkerställa att beredningskemikalier och filtermaterial som används för att bereda råvatten i syfte att få ett vatten som är lämpligt som dricksvatten uppfyller vissa krav. Kemikalierna och filtermaterialen ska bedömas med avseende på egenskaper, hygienkrav och renhet och ska inte användas mer än vad som är nödvändigt för att undvika risker för människors hälsa. Medlemsstaterna ska garantera kvalitetssäkring av beredningskemikalier och filtermaterial genom att använda befintliga europeiska standarder.

Medlemsstaterna ska också säkerställa att varje produkt, liksom behållare med kemiska reagenser och filtermaterial, som är i kontakt med dricksvatten och som släpps ut på marknaden är försedd med märkning.

Utredaren ska därför

- föreslå vilken myndighet som ska ansvara för kontroll och andra åtgärder när det gäller frågor om vattenläckage,
- utreda gränsdragningsproblemen mellan byggproduktförordningen och direktivets bestämmelser om material i kontakt med dricksvatten samt ta ställning till hur eventuella överlappningar bör hanteras,
- föreslå vilken myndighet som ska ansvara för kontroll och andra åtgärder när det gäller material i kontakt med dricksvatten,

- föreslå vilken myndighet som ska ansvara för kontroll och andra åtgärder när det gäller beredningskemikalier och filtermaterial i kontakt med dricksvatten,
- bedöma vilka befogenheter som respektive myndighet bör ha,
- bedöma om och i vilken utsträckning de föreslagna myndigheterna bör ha rätt att meddela föreskrifter i syfte att genomföra delar av direktivet,
- ta ställning till vilka bestämmelser som ska tillämpas enligt marknads-kontrollförordningen och bedöma behovet av ytterligare tillsynsåtgärder för att säkerställa en effektiv och ändamålsenlig marknadskontroll,
- föreslå vilken myndighet som ska utöva marknadskontroll med utgångspunkten att myndigheten ska ingå i Marknadskontrollrådet, och
- lämna nödvändiga författningsförslag.

Hur ska kontrollen av dricksvatten säkerställas och vad krävs vid bristande iakttagande?

Medlemsstaterna ska enligt det nya dricksvattendirektivet vidta alla åtgärder som behövs för att säkerställa att regelbundna kontroller av dricksvattnets kvalitet utförs. Lämpliga kontrollprogram ska därför upprättas. Programmen ska vara försörjningsspecifika och beakta resultaten från de riskbedömningar som görs enligt den riskbaserade metoden samt bestå av olika delar. En del av kontrollprogrammen ska vara att kontrollera de ämnen eller föreningar som finns med på kommissionens s.k. bevakningslista. Medlemsstaterna ska följa de anvisningar för analys av parametrar som framgår av direktivet. Vidare ska medlemsstaterna säkerställa att bristande iakttagande av olika parametervärden utreds och åtgärdas. Oberoende av om parametervärdena iakttas eller inte ska medlemsstaterna också säkerställa att allt tillhandahållande av dricksvatten som utgör en potentiell fara för människor förbjuds eller begränsas för att skydda människors hälsa.

Utredaren ska därför

- föreslå hur det på ett övergripande plan kan säkerställas att kontroller av dricksvattnets kvalitet utförs enligt kraven i direktivet och vad som krävs vid bristande iakttagande av olika parametervärden,
- föreslå hur bevakningslistan ska bevakas och följas,

- föreslå hur det, oberoende av om parametervärdena iaktas eller inte, kan säkerställas att människors hälsa skyddas från sådant dricksvatten som utgör en potentiell hälsofara,
- föreslå vilken ordning som ska gälla för framtagandet av kontrollprogram och ta ställning till om det är vattenleverantören eller en myndighet som ska ansvara för att de upprättas, och
- lämna nödvändiga författningsförslag.

Hur ska ett system för rapportering av relevanta uppgifter vara utformat?

Genom det nya dricksvattendirektivet införs ett nytt system för rapportering av uppgifter. Systemet innebär att medlemsstaterna med bistånd från Europeiska miljöbyrån inom vissa tidsangivelser ska upprätta och fortlöpande uppdatera olika dataset och göra dessa tillgängliga för kommissionen, Europeiska miljöbyrån och Europeiska centrumet för förebyggande och kontroll av sjukdomar. Olika tidsfrister gäller för dataseten. Ett av dataseten ska innehålla information om bland annat de åtgärder som vidtagits för att förbättra tillgången till dricksvatten. Ett annat dataset ska innehålla uppgifter om den riskbedömning och den riskhantering som gjorts när det gäller avrinningsområdena för uttagpunkterna, medan ett tredje dataset ska innehålla riskbedömning av fastighetsinstallationer. Vidare ska medlemsstaterna upprätta ytterligare dataset med uppgifter om vissa kontrollresultat och information om dricksvattenrelaterade incidenter av visst slag. Dataseten ska grunda sig på Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/2/EG av den 14 mars 2007 om upprättande av en infrastruktur för rumslig information i Europeiska gemenskapen (Inspire) och dess genomförandeakter.

Medlemsstaterna får avvika från artikeln om information om övervakning av genomförandet med hänvisning till något av de skäl som anges i artikel 13.1 i Inspire, dvs. om det skulle få negativa följder för internationella förbindelser, allmän säkerhet eller nationellt försvar. Vid utformningen av ett system för rapportering måste hänsyn även tas till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmänna dataskyddsförordningen). Vattenförsörjning är en samhällsviktig infrastruktur vilket gör att uppgifter om t.ex. uttagpunkter kan omfattas av försvarssekretess enligt 15 kap. 2 § offentlighets- och sekretesslagen och ska hanteras enligt de bestämmelser som följer av säkerhetsskyddslagen. Ett

system för rapportering måste därför utformas med hänsyn till nationell säkerhet.

Utredaren ska därför

- föreslå hur ett rapporteringssystem ska hanteras i Sverige,
- bedöma vilken typ av uppgifter som rapporteringssystemet ska innehålla och särskilt ta ställning till om det kan finnas skäl att göra undantag från rapporteringsskyldigheten eller begränsa rapportering av vissa uppgifter med hänsyn bland annat till det nationella försvaret eller nationell säkerhet i övrigt,
- ta ställning till vilken personuppgiftsbehandling som kan bli aktuell vid tillämpningen av direktivets bestämmelser,
- ta ställning till om bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen innebär ett tillräckligt skydd för sådana uppgifter som kan komma att rapporteras med anledning av bestämmelserna i direktivet eller om nuvarande lagstiftning behöver ändras,
- analysera förutsättningarna för att hantera uppgifter i systemet när det gäller krav på säkerhetsskydd och informationssäkerhet enligt säkerhetsskyddslagen,
- klargöra behovet av samordning med närliggande lagstiftning, t.ex. bestämmelserna i Inspire, och
- lämna nödvändiga författningsförslag.

Hur ska nödvändig information lämnas till allmänheten?

Medlemsstaterna ska säkerställa att viss information om dricksvatten finns tillgänglig för eller i vissa fall lämnas direkt till allmänheten på ett användarvänligt och lämpligt sätt. Syftet är att stärka allmänhetens förtroende för vattentjänster och det vatten som tillhandahålls. Relevant information och ökad öppenhet förväntas leda till en ökad användning av kranvatten som dricksvatten vilket kan bidra till bland annat en minskad plastanvändning. Medlemsstaterna får i vissa avseenden göra undantag från direktivets krav om det skulle få negativa följder bland annat för det nationella försvaret.

Utredaren ska därför

- föreslå vilken myndighet som ska ansvara för att bedöma vilken information som ska lämnas till allmänheten och hur kravet på informationsskyldigheten ska kontrolleras,

- bedöma om och i vilken utsträckning den föreslagna myndigheten bör ha rätt att meddela föreskrifter i syfte att genomföra direktivets krav i denna del, och
- lämna nödvändiga författningsförslag.

Vilka sanktioner ska gälla?

Enligt direktivet ska medlemsstaterna fastställa effektiva, proportionerliga och avskräckande sanktioner för överträdelse av nationella bestämmelser som har antagits enligt det nya dricksvattendirektivet.

Utredaren ska därför

- identifiera vilka sanktionsmöjligheter som redan finns i svensk rätt,
- bedöma om ytterligare sanktionsbestämmelser behöver införas, och
- lämna nödvändiga författningsförslag.

Konsekvensbeskrivningar

Konsekvensbeskrivningar och kostnadsberäkningar ska lämnas. Utredaren ska bedöma vilka ekonomiska konsekvenser förslagen kan ha för enskilda, för företag och för staten, regioner och kommuner. Om förslagen innebär ökade kostnader för stat, region eller kommun ska en beräkning av konsekvenserna redovisas och förslag till finansiering lämnas. Utredaren ska även ange hur olika aktörer påverkas av förslagen i övrigt, t.ex. när det gäller administrativa bördor och deltagande i olika typer av insatser. Alternativa lösningar som övervägts men förkastats ska beskrivas, liksom skälen till det.

Om utredaren lämnar förslag till åtgärder med organisatoriska, budgetära eller samhällsekonomiska effekter ska förslagen följas av en analys av vilka konsekvenser förslagen får för enskilda, företag och berörda myndigheter. Utredaren ska även beakta samhällsekonomiska perspektiv i utformandet av förslagen. Utredaren ska även särskilt belysa konsekvenserna för miljön. Viktiga ställningstaganden som gjorts vid utformningen av förslagen ska beskrivas. Alternativa lösningar som övervägts men förkastats ska beskrivas, liksom skälen till det.

Om förslagen har betydelse för den kommunala självstyrelsen ska konsekvenserna beskrivas. Eventuella inskränkningar i den kommunala självstyre-

sen bör enligt 14 kap. 3 § regeringsformen inte gå utöver vad som är nödvändigt med hänsyn till ändamålen. Det innebär att de proportionalitetsbedömningar som gjorts under utredningen också måste redovisas.

Samråd och redovisning av uppdraget

Utredaren ska i den utsträckning det behövs samråda med och inhämta upplysningar från berörda myndigheter och relevanta organisationer, särskilt Livsmedelsverket, Boverket, Fortifikationsverket, Konsumentverket, Kemikalieinspektionen, länsstyrelserna, Havs- och vattenmyndigheten, vattenmyndigheterna, Statens fastighetsverk, Sveriges geologiska undersökning, Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut, Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (Swedac), Lantmäteriet samt Försvarsmakten. Utredaren bör kontakta Svenskt Vatten och Sveriges Kommuner och Regioner för att få stöd i utredningens arbete med konsekvensutredningen. Utredaren bör även ha kontakt med den nationella samordningsgruppen för dricksvatten hos Livsmedelsverket.

Utredaren ska i sitt arbete beakta betänkandet Kompletterande bestämmelser för EU:s förordning om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter (dir. 2019:30) samt beakta de remissynpunkter som lämnas. Utredaren ska även beakta slutsatserna i slutbetänkandet En trygg dricksvattenförsörjning (SOU 2016:32) och delbetänkandet Material i kontakt med dricksvatten – myndighetsroller och ansvarsfrågor (SOU 2014:53).

Utredaren ska även hålla sig informerad om och beakta annat relevant arbete som pågår inom Regeringskansliet, utredningsväsendet och inom EU.

Uppdraget ska redovisas senast den 1 september 2021.

(Näringsdepartementet)